

OBSAH

Předmluva	13
I. HISTORIOGRAFIE	
Evropa jako historický kontinent a její členění	19
<i>Západ a Východ</i>	19
<i>Střední Evropa</i>	22
<i>Národní dějiny</i>	28
<i>Interpretace evropských dějin</i>	30
Historiografie: soustava historických věd	41
„Makrohistorie“	41
„Mikrohistorie“	45
II. STŘEDNÍ EVROPA NA PRAHU NOVOVĚKU	
Století stagnace?	51
Státy střední Evropy	57
Osvícenství a revoluce	62
Polská revoluce – finis Poloniae	72
Napoleonská éra a německé reformy	77
Restauratione	81
Exkurzy	
Poddanství	90
Občanské zákoníky	93
Katolicismus	95
III. NÁRODNÍ HNUTÍ	
Vznik moderních národů	101
Národy západní a východní?	105
Národotvorný proces ve střední Evropě	109
<i>Německo a Rakousko</i>	109
<i>Poláci a Maďaři</i>	116
<i>Češi a Slováci</i>	125
<i>Židé</i>	133
Exkurzy	
Romantismus	139
Biedermaier	141
IV. REVOLUCE 1848–1849	
Předbřeznové období	145
Vznik revoluce – březen 1848	152
Revoluce ve střední Evropě	160

<i>Německo a Rakousko</i>	160
<i>Čechy a Morava</i>	164
<i>Uhry</i>	171
Konec revoluce	174
Exkurzy	
Životní prostředí dělnictva raného kapitalismu	178
Slovanství	179

V. POČÁTKY MODERNIZACE

Neoabsolutismus	187
Industrializace a kapitalistická konjunktura	195
Národní stát	201
<i>Nezdar polského povstání</i>	202
<i>Sjednocení Německa</i>	206
Habsburská monarchie v liberální éře	208
<i>Uhry: dualismus</i>	216
<i>Předlitavsko: Němci</i>	219
<i>Předlitavsko: „druhé“ národy</i>	223
<i>Předlitavsko: národnostní vyrovnání</i>	228
Exkurzy	
Středoevropský liberalismus	234
Katolicismus a národní a sociální otázka	236

VI. PŘELOM STOLETÍ

Konzervativní éra: Bismarck, Taaffe, Tisza	241
Hospodářský zázrak a jeho stíny	248
Demokratizace a nacionalizace	257
<i>Polsko</i>	259
<i>Uhry</i>	263
<i>Židé mezi antisemitismem a sionismem</i>	267
<i>Předlitavsko: Němci</i>	275
<i>Předlitavsko: Češi</i>	280
Badeniovská krize a všeobecné volební právo	286
Předvečer války	294
Exkurzy	
Polský a český historický román	306
Umělecká moderna	307
Katolicismus: moderna, reforma, rozkol	312
Středoevropská hudba na přelomu století	317
Židovská literatura na přelomu století	319

VII. PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA

Válka	323
Centrální mocnosti	327
„Druhé“ národy	332
Rok přelomu 1917–1918	339
Rozpad monarchie	346

Exkurzy	
Bída a vzpoury	352

VIII. MEZIVÁLEČNÁ DOBA

Střední a východní Evropa po válce	355
Poválečná společnost	366
Versailles – nový mezinárodní řád?	377
Demokracie versus diktatura	384
<i>Polsko – k Piłsudského diktatuře</i>	386
<i>Maďarsko – horthyovská diktatura</i>	390
<i>Rakousko – křehká demokracie</i>	394
<i>Československo – stabilní demokracie</i>	398
<i>Židé v nástupnických státech</i>	410
Mraky krize a fašismu	418
Středovýchodní Evropa – konce nezávislosti	424
<i>Rakousko – anšlus</i>	427
<i>Československo – Mnichov</i>	430
<i>Polsko – válka</i>	444
<i>Maďarsko – zisky?</i>	449
Interpretace I	452
Exkurzy	
Menšinová otázka	458
Umělecká avantgarda	460

IX. VÁLKA, OKUPACE, REZISTENCE

Válka	465
Středoevropské emigrace	469
Nacistické panství a jeho cíle	476
<i>Přivtělené země – župy</i>	479
<i>Protektorát Čechy a Morava</i>	484
<i>Okupované Polsko</i>	491
<i>Sateliti a konkurenti – Slovensko a Maďarsko</i>	494
<i>Šoa – rasová tragédie</i>	499
Odboj, odpor, kolaborace	506
<i>Odboj v Rakousku a Sudetech</i>	509
<i>Odboj v Maďarsku a na Slovensku</i>	511
<i>Český odboj</i>	514
<i>Polský odboj</i>	519
Osvobození	525
Exkurzy	
Židovský odboj a odpor	528
Nucené přesuny obyvatelstva	531

X. POVÁLEČNÁ STŘEDNÍ EVROPA (1944/5–1948/9)

Poválečné uspořádání	535
Střední a východní Evropa po válce	542
Židé – poválečné osudy	550

Lidová demokracie	555
<i>Polsko – země konfrontace</i>	560
<i>Maďarsko – „salámová“ politika</i>	564
<i>Československo – most mezi Západem a Východem?</i>	567
<i>Rakousko – lidová demokracie?</i>	576
<i>Německo – sovětská zóna</i>	581
Dva bloky a studená válka	589
Vznik komunistických režimů	594
Exkurzy	
Rozhlas a televize	604

XI. DLOUHÁ PADESÁTÁ LÉTA

Zlaté roky	609
Studené roky	614
Stalinismus (1948–1953)	619
Sovětizace lidových demokracií	623
<i>„Kulturní revoluce“</i>	627
<i>Hospodářský převrat</i>	631
<i>Sociální transformace a občanská společnost</i>	635
<i>Terror a odpor</i>	642
Po Stalinovi (1953–1956)	647
První krize komunistických režimů 1953–1956	656
<i>Československo – měnová reforma 1953</i>	656
<i>NDR – červenové povstání 1953</i>	664
<i>Polsko – Říjen 1956</i>	671
<i>Maďarsko – revoluce 1956</i>	679
N. S. Chruščovův vzestup a pád	686
Socialistický tábor mezi reformou a restaurací	691
<i>Československo – ČSSR</i>	694
<i>NDR – berlínská zeď</i>	698
<i>Polsko – Gomułkaův vzestup</i>	702
<i>Maďarsko – Kádárova kontrarevoluce</i>	707
Rakousko – odluka a kontrast	712
Interpretace II	718
Exkurzy	
Socialistický realismus	723
Represe a politické procesy	725

XII. ŠEDESÁTÁ LÉTA

Blahobyť a rebelie	729
Studená válka – dějství druhé	734
Počátky Brežněvova vedení	739
„Socialistické společenství“	744
<i>Československo – reforma socialismu a její pád</i>	749
Krize 60. let	749
Pražské jaro	756
Intervence a „normalizace“	764

<i>Polsko – Gomułkův pád</i>	769
<i>NDR za zdí</i>	776
<i>Maďarsko – Kádárova liberální éra</i>	781
Rakousko – vláda jedné strany	788
Exkurzy	
Sociální stát a životní styl 60. let	793
Středoevropská filmová vlna 60. let	797
Politizace a komercializace sportu	799

XIII. SEDMDESÁTÁ LÉTA

Hranice a stíny růstu	803
Détente či studená válka?	808
Sovětská stagnace	813
Sovětský blok	821
<i>Polsko</i>	827
Gierkův vzestup a pád	827
Solidarita	834
Vojenská diktatura	844
<i>Maďarsko: reforma reformy</i>	850
<i>NDR za Honeckerovy éry</i>	856
<i>Československo – pod sovětskou okupací</i>	865
„Normalizace“ – první vlna	865
„Normalizace“ – druhá vlna	873
„Pivní socialismus“	880
Rakousko: mezi neoliberalismem a neosocialismem	890
Interpretace III	895
Exkurzy	
NDR versus SRN	900
České a rakouské země ve 20. století – hospodářské srovnání	901
Waldheimova aféra	903
Samizdat	905
Ekologická hnutí a životní prostředí	908

XIV. KONEC KOMUNISMU – DEMOKRATICKÁ REVOLUCE

Civilizace na přelomu století	911
Rozpad Sovětského svazu	915
Konec bloku	923
<i>Polsko – průlom pokojné revoluce</i>	929
Krise Jaruzelského režimu	929
Vítězství nekomunistické opozice	937
<i>Maďarsko – revoluce shora</i>	945
Soumrak kádárismu	945
Sjednaná revoluce	953
<i>Konec NDR – sjednocení Německa</i>	959
Úpadek NDR	959
Revolta a sjednocení	961
<i>Československo – sametová revoluce</i>	965

Agonie tzv. normalizace	965
Listopad 1989	974
Transformace	979
Nová střední Evropa?	986
<i>Československo: z jednoho dva</i>	991
<i>Německo: ze dvou jedno</i>	999
Interpretace IV	1005
 Literatura	 1009
 Grafy	 1020
 Statistiky	 1034
 Mapy	 1049
 Jmenný rejstřík	 1091